

Informe parcial de la sessió de treball i recollida de propostes

Transformació urbanística del solar de Pintor Alzamora / camp de la Damm

Novembre de 2021

Informe parcial de la sessió de treball i recollida de propostes

Dinàmica de la sessió de treball

Data: 18/11/2021, 18:00h

Durada prevista: 2h

1. Benvinguda i presentació

20'

- Benvinguda institucional, introducció i límits de la intervenció.
- Breu introducció del procés participatiu, objectius i continguts de la sessió (EDAS).
  - El procés té l'objectiu de generar un debat que permeti la identificació de potencials activitats i usos del nou espai públic, així com recollir propostes que permetin desenvolupar-les a través del projecte d'urbanització de l'espai públic.
  - La sessió té l'objectiu de recollir necessitats i propostes identificades per part de la ciutadania en relació al caràcter, usos i activitats i característiques de l'espai públic de l'àmbit d'actuació.
- Presentació del projecte de Pressupostos Participatius "Parc agrari urbà de Can Valent" (promotors del projecte).

2. Desenvolupament de les dinàmiques en grups

50'

- Explicació de les dinàmiques de treball:
  - Dinàmica 1: Caràcter
  - Dinàmica 2: Usos i activitats
  - Dinàmica 3: Característiques
- Distribució de les persones participants en 2-3 grups de treball (segons nombre de participants), per a debatre el caràcter, usos i activitats i característiques de l'espai públic de l'àmbit.
  - Els 2-3 grups treballaran simultàniament en taules diferenciades. La persona dinamitzadora de cada grup s'encarregarà de gestionar les dinàmiques i recollir les aportacions dels veïns i veïnes.
  - Cadascun dels 2-3 grups treballarà el mateix espai. La distribució en grups respon a la necessitat de disposar d'espais de treball funcionals, d'un màxim de 10-12 persones.

Àmbit d'intervenció: solar del carrer Pintor Alzamora i camp de la Damm

Caràcter

Usos i activitats

Característiques

Quotidianes

Periòdiques

Excepcionals

2.1. Dinàmica 1: Caràcter**15'**

- La peça a transformar urbanísticament del carrer Pintor Alzamora i l'actual camp de la Damm són dos espais que actualment no tenen un ús públic definit, més enllà de ser un aparcament de vehicles. És un espai que sabem que estarà envoltat del cementiri de Sant Andreu, del projecte del parc agrari urbà a Can Valent i dels habitatges d'emergència d'Aprop. Definim, per tant, quin caràcter o identitat ha de tenir aquest espai, tenint en compte la relació amb el seu entorn.
- Proposem una o varies paraules que descriguin l'espai, per exemple: "Un punt de trobada". Deixem uns minuts de reflexió individual perquè cada integrant del grup pensi en les seves idees.
- Intentem arribar a un o dos conceptes comuns per l'espai treballat.
- Algunes referències conceptuais:
  - Tranquil.
  - Jugable.
  - Natural.
  - Cultural.
  - Punt de trobada.
  - ...

2.2. Dinàmica 2: Usos i activitats**20'**

- Tenint en compte els conceptes que s'han definit en la dinàmica anterior com a identitaris de l'espai, les participants del grup pensen en aquelles activitats que els agradaria que tinguessin lloc. Deixem uns minuts de reflexió individual perquè cada integrant del grup pensi en les seves idees.
  - Què volem fer en aquest espai?
  - A quines necessitats quotidianes ha de donar resposta?
  - Quins usos i activitats poden desenvolupar-se periòdicament a l'espai en qüestió?
  - Quines activitats podrien tenir lloc de manera excepcional (ex: festes, esdeveniments culturals i/o esportius...)?
  - Penseu en possibles usos i activitats compartides entre diferents col·lectius poden donar-se en aquests espais públics.
- Identifiquem aquells usos que s'han proposat per un major nombre de persones. Tractem d'arribar a un consens de tot el grup en un nombre limitat d'usos i activitats.
- Algunes referències d'usos i activitats:
  - Menjar.
  - Ballar.
  - Llegir.
  - Trobar-se.
  - Contemplar.
  - Passejar.
  - Fer esport.
  - Descansar.
  - ...

2.3. Dinàmica 3: Característiques**20'**

- Tenint en compte la necessitat que els espais urbans siguin espais resilients, és a dir, flexibles i adaptables als reptes de futur (sostenibilitat), pensem en les característiques que hauria de tenir aquest espai públic, en relació al seu mobiliari urbà, il·luminació, jocs, paviment, vegetació, etc. Deixem uns minuts de reflexió individual perquè cada integrant del grup pensi les seves idees.
  - Com hauria de ser aquest espai per acollir les activitats que hem proposat?
- Identifiquem aquelles característiques que s'han proposat per un major nombre de persones. Tractem d'arribar a un consens entre tot el grup amb un nombre limitat de característiques dels diferents elements.
- Algunes referències d'elements sobre els quals treballar les seves característiques:
  - Mobiliari.
  - Il·luminació
  - Jocs
  - Vegetació i ombres
  - Paviments
  - Espais d'aigua
  - Accessibilitat
  - Elements singulars / representatius

3. Posada en comú

15'

- La persona dinamitzadora de cada grup compartirà les reflexions conjuntes.

4. Conclusions i tancament de la sessió

5'

- Es farà el tancament de la sessió i es passarà un qüestionari de valoració a les persones participants.

Grup de treball 1

El veïnat participant en el grup 1 concep aquest nou espai urbà com un **punt de trobada veïnal, d'inclusió social, de promoció d'hàbits saludables** i com a **pulmó verd** del barri de Porta.

Aquest caràcter es veu compatible amb possibles solucions alternatives d'aparcament en l'àmbit d'actuació. La retirada de l'aparcament del solar de Pintor Alzamora genera un neguit important entre les persones participants perquè no s'expliquen on podran estacionar els 400 cotxes que hi ha actualment aparcats en aquest espai. En aquest sentit, es proposa construir un aparcament públic soterrat a l'antic camp de la Damm, o bé sota l'actual aparcament.

Quant a equipaments esportius, es proposa la construcció d'una pista esportiva i polivalent al camp de la Damm, seguint criteris d'accessibilitat i inclusió perquè tots els col·lectius puguin fer-ne ús. Es proposa que es pugui tancar a les nits per evitar problemes de soroll i mals usos.

Una alternativa que es planteja per l'espai del camp de la Damm és la construcció d'un amfiteatre, en forma d'àgora, com a espai d'estada i sobretot per a poder desenvolupar actes culturals, socials i de barri. Es valora que no existeix actualment un equipament d'aquestes característiques, a l'aire lliure, i seria molt positiu.

En relació amb el verd, una part de les persones participants en el grup 1 proposen que l'espai on hi ha l'actual aparcament i els horts comunitaris sigui un espai continu on es compatibilitzin els usos d'estada d'un

parc públic i els agraris. La idea seria integrar el parc agrari amb un parc públic on predomini la vegetació i la massa forestal, un espai funcional com pulmó per al barri de Porta. Però, aquesta proposta no és compartida per totes les participants, ja que hi ha posicionaments a la taula en contra dels horts comunitaris i la seva futura ampliació, argumentant que no deixen de ser espais públics cedits per un ús privat a determinades entitats.

En relació amb aquesta proposta del parc agrari urbà com a eix verd de Pintor Alzamora, es proposa que les varietats i espècies de plantes, matolls i arbrat siguin fàcils de mantenir, amb vegetació autòctona i mediterrània.

Altres propostes sobre el solar de Pintor Alzamora són un parc infantil, amb mobiliari i jocs pensats per diferents franges d'edat; i construir una pèrgola al llarg de la paret del cementiri, amb plaques fotovoltaiques per sobre, que donin servei per la il·luminació i els serveis d'aquesta futura zona verda.

Tenint en compte que ja s'ha assenyalat que els habitatges d'emergència social seran una realitat, les participants apunten que es podria definir un equipament de caràcter social en els baixos d'aquests habitatges. S'apunta que un equipament d'aquestes característiques milloraria la qualitat de vida i la inclusió de col·lectius vulnerables que hi ha al barri, com les persones amb discapacitat i la gent gran.

Grup de treball 2

Les participants del grup 2 han indicat, d'una banda, que el caràcter o identitat, que hauria de tenir l'espai és **natural i de passeig, un eix verd** que enllaci els carrers de la Selva i Río de Janeiro; i, d'altra banda, **d'oci i lleure, cultural i esportiu**.

En l'espai d'equipaments o instal·lacions esportives de l'actual camp de la Damm es proposa crear un equipament sociocultural i esportiu que doni servei a la població de Porta, garantint el dret universal de l'esport i d'accés a la cultura dels veïns i veïnes, especialment d'aquells col·lectius més vulnerables (gent gran, persones amb discapacitats...). Algunes de les persones participants assenyalen que aquesta és una demanda històrica del barri.

Quant al solar de Pintor Alzamora, una part important de les persones participants valoren positivament el projecte del parc agrari urbà, és a dir, crear un eix verd, un passeig cívic, que s'estengui des de Can Valent fins carrer de la Selva, aprofitant també la part de la Damm més propera a Pintor Alzamora, considerant la permuta que es va aprovar per la construcció del futur tanatori per guanyar espai de zona verda en aquest punt. Les participants remarquen la necessitat d'ampliar i obrir el carrer Pintor Alzamora, sobretot en aquest punt on està el camp de la Damm, ja que actualment és una zona de pas amb voreres molt estretes. Els principals usos que es proposen a través d'aquest projecte de parc agrari urbà són els següents:

- Bosc comestible, un concepte de bosc d'arbres fruiters amb espais protegits per fomentar l'augment de la biodiversitat.
- Hort veïnal, on es pugui fer un ús rotatori particular de les parcel·les. S'entén que la millor fórmula és la d'hort comunitari, però com que ja es disposa de Can Valent com hort comunitari, hi ha veïnes que veurien amb bons ulls una part d'hort amb un ús més particular, però sempre de caràcter rotatori.
- Hort terapèutic. Es demana una parcel·la d'horts per un ús terapèutic, destinat sobretot però no exclusivament a persones amb problemàtiques de salut mental, persones en situació de soledat, o algun tipus de diversitat funcional. La idea és contactar amb els Serveis Socials i el Centre d'Atenció Primària de Porta, per tal de poder trobar el màxim d'usuaris d'aquests horts, així com amb les entitats del barri que treballen amb aquests col·lectius.

- Àgora, un espai de trobada al mig de l'eix verd que convidi a la interacció entre les persones. Un espai on també es puguin desenvolupar activitats culturals i/o esportives.
- Un espai familiar arbrat, amb ombra i taules, i un parc infantil innovador, basat en la construcció i manipulació d'elements naturals. En aquest parc infantil, en el cas de no disposar de suficient lloc per a encabir la franja de 3 a 6 anys i la de 6 a 11, es donaria prioritat a la de 6 a 11 anys, ja que es detecta que no hi ha oferta al barri per aquesta franja.
- Espai esportiu i lúdic, més proper a l'actual camp de la Damm, sense grans construccions, per fer esport i lleure a l'aire lliure, cercant pavimentacions allunyades del ciment i generant espais de joc i lleure alternatius.
- Lavabos públics.

Algunes característiques a destacar d'aquest projecte són la plantació de vegetació típicament mediterrània, el foment de la biodiversitat, la recuperació de les aigües subterrànies pel reig i per obrir fonts, l'ús de materials sostenibles (fustes, pedra, en cap cas ciment), que perdurin en el temps.

Una de les necessitats del barri identificades al grup de treball ha estat disposar d'alternatives per estacionar els vehicles dels veïns i veïnes de Porta, ja sigui dins de l'àmbit d'intervenció (aparcament soterrat) o fora d'aquest, cercant un espai al barri. Algunes de les persones participants assenyalen la impossibilitat de construir un aparcament soterrat en l'àmbit de la Damm i Pintor Alzamora, indicant que hi ha moviment d'aigües subterrànies i no és tècnicament possible fer grans construccions en l'àmbit.

També s'ha remarcat com una necessitat del barri disposar d'un Centre d'Atenció Primària. Es valora que podria estar ubicat al camp de la Damm, o als baixos dels futurs habitatges d'emergència social.

Quant a aquests habitatges d'emergència social, algunes de les persones participants valoren que no són necessaris, ja que hi ha habitatges de protecció oficial al barri que no estan habitats al 100%, i seria millor utilitzar els recursos existents per aquelles persones que necessiten un sostre d'emergència.

En relació amb la seguretat de l'espai, es demana que hi hagi una visió especial del conjunt, que les persones que passegin per l'àmbit tinguin la capacitat de veure el que passa en el seu entorn i que estigui tot ben il·luminat. També es planteja la possibilitat d'instal·lar càmeres de videovigilància en punts concrets.

Grup de treball 3

Les participants del grup 3 han indicat majoritàriament que el caràcter, la identitat, que hauria de tenir l'espai és d'**eix verd**, des d'una mirada **inclusiva** i de **trobada**.

Hi ha un grau de consens elevat sobre que l'espai ha de ser un eix verd continu, alhora que acull una diversitat d'usos i activitats importants, agrupats en un projecte de parc agrari urbà, en la línia del projecte ja aprovat de Pressupostos Participatius. Aquesta proposta enllaçaria els carrers de la Selva i Río de Janeiro, a través de Pintor Alzamora, a partir d'un corredor verd que acolliria diferents usos:

- Bosc comestible, un concepte de bosc d'arbres fruiters amb espais protegits per fomentar l'augment de la biodiversitat.
- Hort veïnal, on es pugui fer un ús rotatori particular de les parcel·les. S'entén que la millor fórmula és la d'hort comunitari, però com que ja es disposa de Can Valent com hort comunitari, hi ha veïnes que veurien amb bons ulls una part d'hort amb un ús més particular, però sempre de caràcter rotatori.
- Hort terapèutic. Es demana una parcel·la d'horts per un ús terapèutic, destinat sobretot però no exclusivament a persones amb problemàtiques de salut mental, persones en situació de soledat, o

algun tipus de diversitat funcional. La idea és contactar amb els Serveis Socials i el Centre d'Atenció Primària de Porta, per tal de poder trobar el màxim d'usuaris d'aquests horts, així com amb les entitats del barri que treballen amb aquests col·lectius.

- Àgora, un espai de trobada al mig de l'eix verd que convidi a la interacció entre les persones. Un espai on també es puguin desenvolupar activitats culturals i/o esportives.
- Un espai familiar arbrat, amb ombra i taules, i un parc infantil innovador, basat en la construcció i manipulació d'elements naturals. En aquest parc infantil, en el cas de no disposar de suficient lloc per a encabir la franja de 3 a 6 anys i la de 6 a 11, es donaria prioritat a la de 6 a 11 anys, ja que es detecta que no hi ha oferta al barri per aquesta franja.
- Espai esportiu i lúdic, més proper a l'actual camp de la Damm, sense grans construccions, per fer esport i lleure a l'aire lliure, cercant pavimentacions allunyades del ciment i generant espais de joc i lleure alternatius.

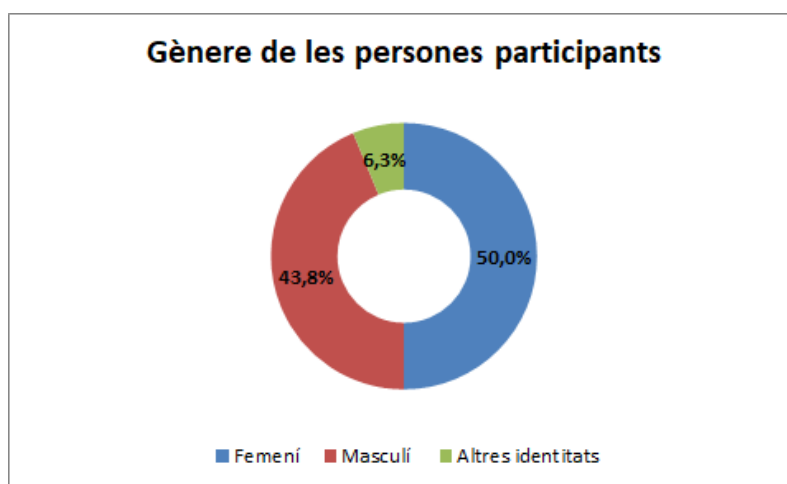
Hi ha una part de les persones participants que, si bé valora positivament el projecte, es mostren dubitatius, en relació amb l'existència d'una zona d'horts massa gran, ja que no deixen de ser espais tancats per l'ús de determinats col·lectius.

Quant a les característiques de l'espai, les persones participants el visualitzen amb materials naturals, tipus fusta o pedra, però en cap cas amb ciment ni amb grans construccions.

Com a reflexió final del treball realitzat al grup 3, les persones participants assenyalen que cal crear un espai sense ciment i procurant generar elements sostenibles i que ajudin a incrementar la biodiversitat a Porta.

Avaluació de la sessió

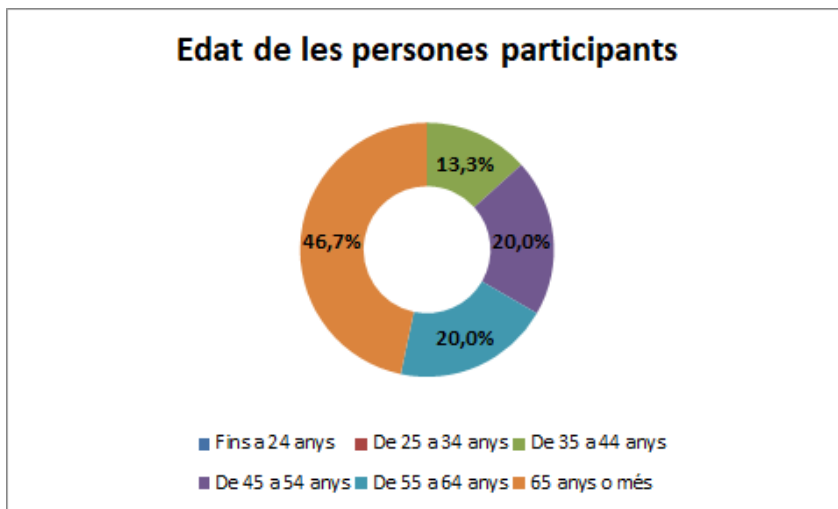
Un total de 21 persones, veïns i veïnes del barri de Porta, han participat en la sessió de recollida de propostes, de les quals 16 han respost el qüestionari d'avaluació. Per tant, l'índex de resposta ha estat del 76,2%.

Base: 16 persones

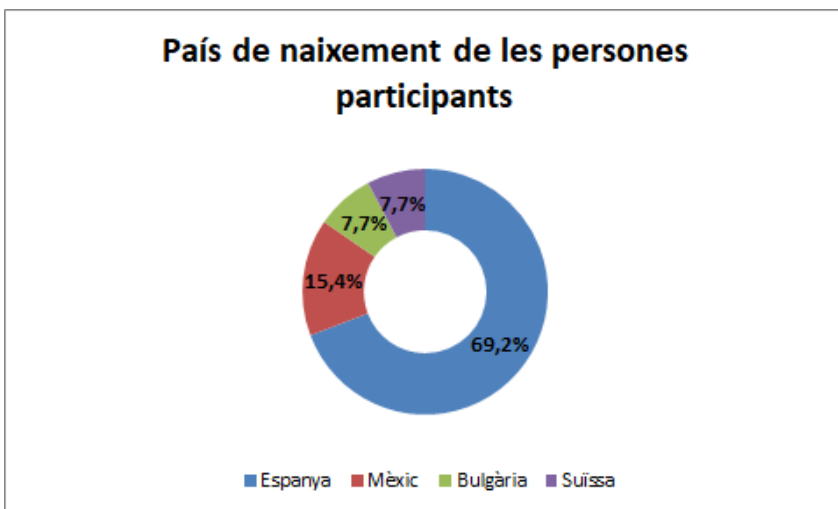

La distribució per gènere ha estat d'un 50% de dones participants, un 43,8% d'homes, mentre que el 6,3% de les participants s'identifiquen amb altres formes de gènere.

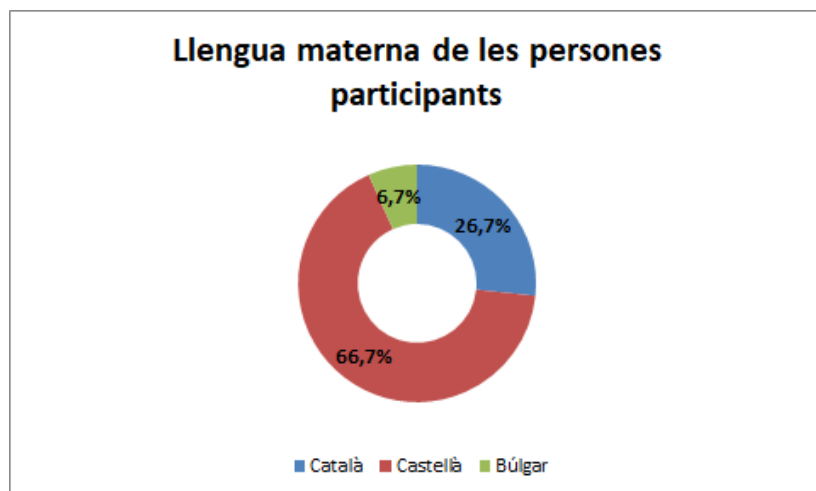
Base: 15 persones

En relació amb l'edat de les participants, la distribució de la sessió ha estat d'un perfil de població envellida, amb gairebé la meitat de les participants (46,7%) que tenen 65 anys o més. La població d'entre 45 i 64 anys, per la seva banda, representa el 40%. Ha estat inexistent la representació dels menors de 34 anys.

Base: 13 persones

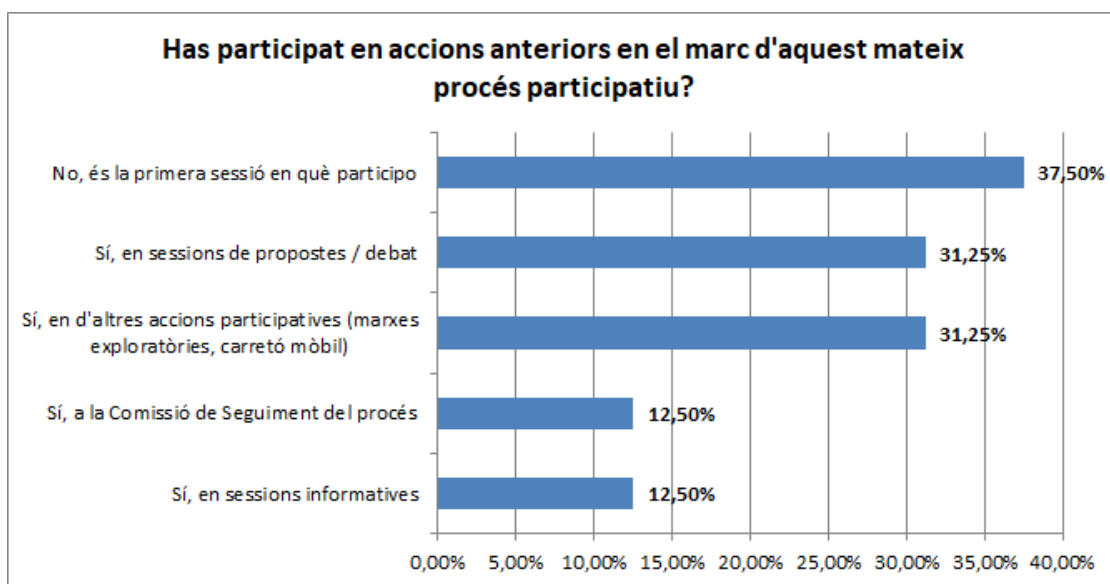
La major part de les participants (69,2%) són d'origen nacional, mentre que hi ha una menor representació de nascuts a Mèxic (15,4%), Bulgària (7,7%) i Suïssa (7,7%).

Base: 15 persones

La llengua materna de les persones participants és, majoritàriament, castellà (66,7% del total), mentre que el català es posiciona com la segona llengua (26,7%).

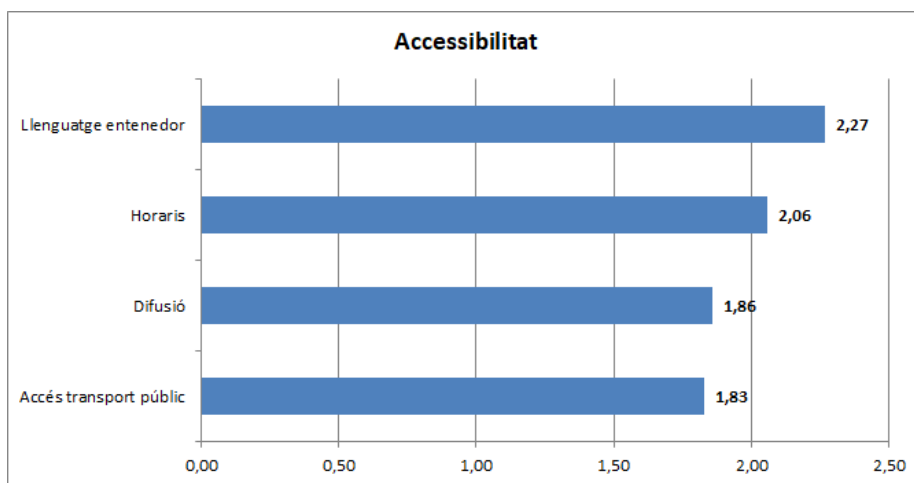
En relació amb la participació a entitats, gairebé la totalitat de les participants (75,0%) afirma formar-ne part.

Base: 16 persones

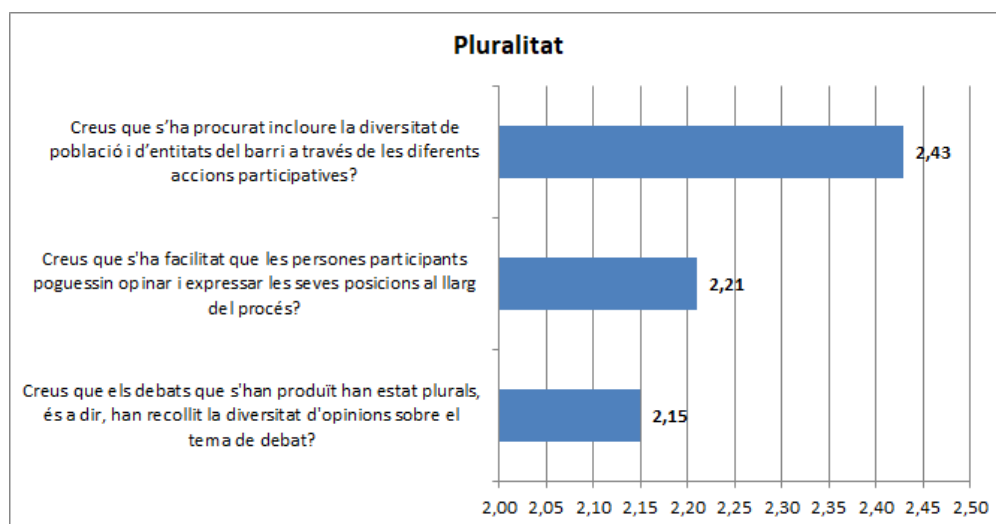
Una part important de les participants és la primera sessió del procés participatiu en la qual participen (37,50%), mentre que la resta han participat en d'altres sessions de debat prèvies (31,25%), en d'altres accions participatives, com els carretons mòbils (31,25%), a la Comissió de Seguiment del procés (12,50%) i/o en sessions informatives (12,50%).

Els següents elements s'han valorat en una escala del 0 al 3, en la qual 0 és "Gens" i 3 és "Molt". Els valors que es mostren són mitjanes de la suma de totes les valoracions per l'ítem en qüestió.

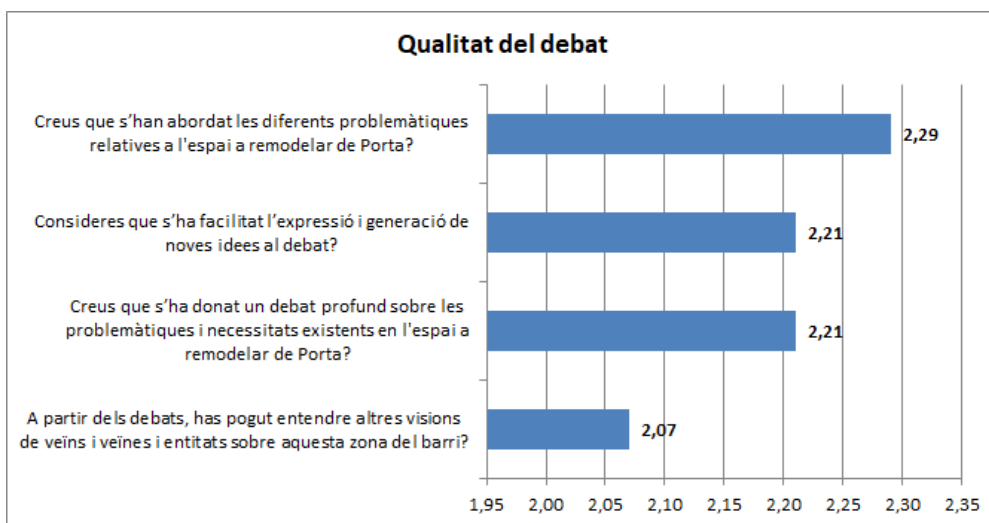
Base: 14 persones

La comprensibilitat del llenguatge de les persones dinamitzadores ha estat un dels elements millor valorats, amb un 2,27 sobre 3, seguit dels horaris (2,06 sobre 3), mentre que la difusió i l'accés en transport públic tenen uns valors lleugerament per sobre de la mitjana, entre els 1,5 i 2 punts sobre 3.

Base: 14 persones

La pluralitat, la facilitat perquè les persones participants poguessin opinar i expressar els seus posicionaments, la diversitat d'opinions als debats i la diversitat del teixit associatiu han estat valorats positivament, amb més de 2 punts sobre 3.

Base: 14 persones

La qualitat del debat, considerant la facilitat d'expressió, la generació de noves idees i la comprensió d'altres visions d'un mateix tema, s'ha valorat positivament, per sobre dels 2 punts sobre 3.

Per últim, es plantejava obertament a les participants què consideren imprescindible o necessari d'ara en endavant. Es recullen a continuació les respostes:

Obrir el carrer Pintor Alzamora i ampliar les voreres
Un seguiment igual de participatiu i transparent com fins ara
Más sesiones de seguimiento
Que se cumplan los proyectos de los vecinos
• Más participación de vecinos, asociaciones, colegios, centros culturales.   • Conocer la propuesta del Ayuntamiento, del Instituto Municipal del Deporte.   • Participación de los técnicos deportivos y culturales.   • Estudio más profundo del terreno para ser más eficientes y eficaces con los recursos.   • Los compromisos políticos anteriores ya que actualmente la demanda es necesaria.

